

ΜΟΔΑ -ΝΕΟΙ
ΝΕΟΙ - ΥΠΟΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΚΑΙ ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Υποκουλτούρα και ποικίλες ερμηνείες

-Υποκουλτούρα (sub culture) αναφέρεται σε ομάδες που αυτοπροσδιορίζονται ή χαρακτηρίζονται από άλλες ομάδες (που εκφράζουν την κυρίαρχη κουλτούρα) ως παρεκκλίνουσες ή υποδεέστερης κοινωνικής σημασίας...

- Πρόκειται για υποδιαίρεση της εθνικής κουλτούρας, ένας κόσμος μέσα στον κόσμο: Κάθε κοινωνία διαφοροποιείται εσωτερικά σε αμέτρητες υπο-ομάδες, η καθεμία από τις οποίες διαθέτει έναν τρόπο σκέψης και πράξης χαρακτηριστικά δικό της κατά κάποιον τρόπο. Κάποιος μπορεί να αποκτήσει αυτούς τους τρόπους ζωής μόνο συμμετέχοντας σε αυτές τις υπο-ομάδες και σπάνια τους αποκτά όταν είναι νέος παρατηρητής. Αυτοί οι πολιτισμοί εντός των πολιτισμών είναι οι υποκουλτούρες» (πηγή: <https://core.ac.uk/download/pdf/132823499.pdf>)

-Συχνά ωστόσο η υποκουλτούρα αφορά και ομάδες που αναπτύσσουν αποκλίνουσα συμπεριφορά (όρος από την εγκληματολογία που μελέτησε τη συμπεριφορά των μελών αμερικάνικων νεανικών συμμοριών του '50) και μέχρι το '60 αφορούσε τις παραβατικές ομάδες. (σύνδεση υποπολιτισμικής ομάδας και παραβατικής συμπεριφοράς πχ. παραβατικές υποκουλτούρες νεαρών μικροεγκληματιών στο Α. Λονδίνο).

-Μεταγενέστεροι κοινωνιολογικοί ορισμοί αμφισβήτησαν την εγκληματικότητα των υποπολιτισμών /υποομάδων οδηγώντας στη σύλληψη της ύπαρξης μιας «νεανικής κουλτούρας» εμφανέστατα αντισυμβατικής -αφού διαφοροποιούταν έντονα από την κουλτούρα των γονιών της- αλλά όχι κατ' ανάγκη παραβατικής ή αποκλίνουσας

- Δημιουργία νεανικών κοινοτήτων μέσα από την μουσική: η μουσική προκαλεί συναισθήματα και συγκινήσεις, μεταδίδει κοινά μηνύματα, δημιουργεί γέφυρες ανάμεσα στο κοινό και τον καλλιτέχνη, γίνεται κοινό σημείο αναφοράς /κοινός παρονομαστής μέσα σε ένα πλήθος νέων που βρίσκουν στα μουσικά ρεύματα ένα μέσο προσωπικής έκφρασης και συγκρότησης ατομικής ταυτότητας (αισθητικά κριτήρια, αντιλήψεις, ηθικές αξίες κα) με κοινά γνωρίσματα όπως η αγάπη για ένα συγκεκριμένο είδος μουσικής, η αποθέωση ενός καλλιτέχνη ή ενός μουσικού γκρουπ, η υιοθέτηση συγκεκριμένου ενδυματολογικού κώδικα που επιτάσσει το συγκεκριμένο μουσικό ρεύμα (rock n roll, σκληροπυρηνικό ροκ και heavy/ death metal, punk, goth, grunge style

- ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ/ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΜΑΤΟΣ και ΝΕΟΛΑΙΑ: η νεολαία ήδη από την δεκαετία του '50 ήταν μια ηλικιακά καθορισμένη κοινωνική ομάδα με ιδιαιτερότητες και δικά της καταναλωτικά χαρακτηριστικά , οπότε αποτέλεσαν πεδίο εκμετάλλευσης από το κεφάλαιο και την μουσική βιομηχανία (το ροκ εν ρολ της εποχής: βάνιλα, κούρεμα, ρούχα στα πρότυπα των σταρ της εποχής =ειδωλοποίηση των ροκ εν ρολ καλλιτεχνών). Στην δεκαετία του '60 : άνοδος μορφωτικού επιπέδου των νέων και ριζοσπαστικοποίηση της νεολαίας που διεκδικεί μερίδιο στην άσκηση πολιτικής, κάτι που εντείνεται στη δεκαετία του '70 με την όξυνση της αντιπαράθεσης των γενεών, απόρροια της νεανικής αμφισβήτησης και επαναστατικότητας: ρήξη με τη γονεϊκή αυθεντία, ανεξαρτητοποίηση, σεξουαλική απελευθέρωση, αποκήρυξη του πολέμου, ειρηνιστικά κινήματα. Η πανκ κυριάρχησε ως μουσικό ρεύμα αλλά και κοινωνικό κίνημα στη δεκαετία του '70 , τότε που οι νέοι "*με την ακραία εμφάνιση και την επιθετική συμπεριφορά τους προσπάθησαν να διακωμωδήσουν τα μικροαστικά ήθη, να αμφισβητήσουν τη μεταπολιτευτική πολιτική συναίνεση, να ανατρέψουν τις αισθητικές αξίες και να ανασκευάσουν τη διάχυτη πίστη στην ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση της ζωής*".

<https://www.koutipandoras.gr/article/pank-kinima-pov-edose-pnoi-se-mia-bareti-dekaetia>

-Ο Κινηματογράφος υπηρετεί πιστά τη μόδα και ενσωματώνει τις τάσεις κι επιταγές της μουσικής βιομηχανίας: καλλιτέχνες της μουσικής σκηνής που πρωταγωνιστούν σε κινηματογραφικές παραγωγές, είδωλα της μουσικής και του κινηματογράφου καθορίζουν και επιβάλλουν τις επιταγές της μόδας στην

εκάστοτε νεολαία. Δεν είναι τυχαίο που κινηματογραφικοί αστέρες έναντι αστρονομικών ποσών διαφημίζουν προϊόντα διάσημων οίκων μόδας, υιοθετούν οι ίδιοι τις πιο εκκεντρικές ενδυματολογικές τάσεις

-Χαρακτηριστικά νεότητας και μόδα:μιμητισμός, διαμόρφωση ταυτότητας, επαναστατικότητα, αντισυμβατική φύση /αντικομορφισμός, ευμετάβολος χαρακτήρας και συναισθηματικές μεταπτώσεις που αντικατοπτρίζονται στις ενδυματολογικές επιλογές, μεταβολές και ακρότητες, αγάπη για το καινοφανές και τις εκκεντρικότητες, πειραματισμός, περιέργεια, οργιάζουσα φαντασία, προσπάθεια προσέλκυσης του ενδιαφέροντος, ρήξη με το κατεστημένο, διεκδίκηση δικαιωμάτων κι ελευθεριών, αμφισβήτηση κάθε αυθεντίας, κατεστημένων θεσμών και αξιών, έλξη για την περιθωριακή κουλτούρα και ιδεολογία, υιοθέτηση αποκλίνουσας συμπεριφοράς και ιδεολογίας, απουσία διαμορφωμένου προσωπικού κριτηρίου και αντιστάσεων = ενδοτικότητα στα προβαλλόμενα πρότυπα και τις επιρροές φίλων, επωνύμων, ανασφάλεια, ναρκισσισμός ...

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1 Εφηβεία και μόδα: Πώς βλέπουν οι έφηβοι τη μόδα

Η εφηβεία είναι μια δύσκολη εποχή για κάθε άνθρωπο, κυρίως συναισθηματικά. Αρχίζουν οι προβληματισμοί, κάποιες φορές και οι συγκρούσεις και είναι το στάδιο πριν την ενηλικίωση. Παρακολουθώντας τους εφήβους παρατηρούμε ότι η εμφάνιση τους και ο τρόπος που ντύνονται δίνουν πολλές πληροφορίες για την ψυχολογία τους, τον τρόπο σκέψης και γενικά τα ίδια τα παιδιά. Με την πρώτη κιόλας ματιά είναι εύκολο να αντιληφθούμε ότι οι έφηβοι έχουν την τάση να ακολουθούν τη μόδα και αυτό συμβαίνει για διάφορους λόγους.

Ανάγκη για ομαδοποίηση

Ιδιαίτερα σε αυτή τη φάση της ζωής τους οι έφηβοι έχουν μεγάλη ανάγκη να ενταχθούν σε ένα σύνολο και να ανήκουν σε μια ομάδα. Το ίδιο στυλ ντυσίματος είναι μια απόδειξη ότι έχουν κοινές ιδέες, κοινούς προβληματισμούς και συνήθως υιοθετούν έναν κοινό τρόπο συμπεριφοράς. Στην περίπτωση αυτή λοιπόν οι έφηβοι βρίσκουν τη μόδα σαν έναν τρόπο για την ένταξή τους σε κάποια ομάδα.

Δημιουργία προτύπων

Είναι γεγονός ότι τα μοντέλα που επιδεικνύουν τη μόδα είναι συνήθως άτομα στην εφηβεία ή λίγο μεγαλύτερα. Είναι εύκολο λοιπόν για τα άτομα στην περίοδο της εφηβείας να ταυτιστούν με τα μοντέλα ίσως και να θέλουν να τους μοιάσουν. Στις περιπτώσεις αυτές η μόδα λειτουργεί δημιουργώντας πρότυπα γεγονός ιδιαίτερα επικίνδυνο, εάν οι έφηβοι δεν έχουν την κατάλληλη καθοδήγηση από το περιβάλλον τους.

Αναγνωρισιμότητα

Μια ακόμα ανάγκη των εφήβων η οποία εξωτερικεύεται μέσω της ενασχόλησης τους με τη μόδα είναι η ανάγκη για αναγνωρισιμότητα. Για το λόγο αυτό έχουν την τάση να θέλουν να ταυτιστούν οι έφηβοι με διάσημα πρόσωπα. Επόμενο είναι να ακολουθούν και το στυλ του ανθρώπου που θαυμάζουν. Με τον τρόπο αυτό ανταποκρίνεται η μόδα στην ανάγκη των εφήβων για αναγνώριση έστω στο κοντινό τους περιβάλλον.

Η ανάγκη των εφήβων να ξεχωρίζουν

Μια ιδιαίτερη ανάγκη των ατόμων στην ηλικία αυτή είναι να ξεχωρίζουν από το πλήθος και τους ομοίους τους. Στις περιπτώσεις αυτές οι έφηβοι χρησιμοποιούν τη μόδα στην ακραία της μορφή με σκοπό να διαφέρουν και να τραβήξουν το ενδιαφέρον. Έτσι φτάνουν σε σημείο να ντύνονται ιδιαίτερα εκκεντρικά και το αποτέλεσμα είναι να τραβούν τα βλέμματα όχι πάντα με θετικό τρόπο. Ο φόβος τους μήπως δεν γίνουν αποδεκτοί από τους συνομηλίκους τους, τους οδηγεί σε ακραίες εμφανίσεις οι οποίες τους δίνουν μια αίσθηση ανωτερότητας και δύναμης. Μια αίσθηση που ισχύει όμως μόνο για τη δική τους οπτική, τις περισσότερες φορές.

Εφη Καλλιτίση, 2012, http://www.flowmagazine.gr/Efhvia_k_moda_pws_vlepoun_oi_efhvoi_th_moda/

ΚΕΙΜΕΝΟ 2 **Τι συμβολίζει ο τρόπος που ντύνεται ο έφηβος;**

Η διαμάχη γονιών και παιδιών για τα ρούχα είναι κλασική, άλλες φορές επειδή φορούν πολύ περίεργα ή προκλητικά ρούχα, άλλοτε γιατί επιθυμούν να αγοράζουν συνεχώς ρούχα ή γιατί φοράνε διαρκώς τα ίδια ρούχα.

Η μόδα είναι στοιχείο αναπόσπαστα δεμένο με τους εφήβους, γιατί ενέχει την αλλαγή που εκφράζει την ηλικία τους. Ο έφηβος είναι πολύ φυσικό να “αρπάζει” όποιο νέο ρεύμα κυκλοφορεί στα ρούχα, τη μουσική, τη διασκέδαση, γιατί θεωρεί πως ό,τι αλλάζει είναι εφηβικό, είναι “δικό του”. Ένα παιδί στην εφηβεία βρίσκεται στην ηλικία του πειραματισμού και των αναζητήσεων.

– Είναι ένας τρόπος αναζήτησης της ταυτότητάς του.

-Εκφράζει την ανάγκη του να μεγαλώσει και να αναγνωρίζεται από τους συνομηλίκους του.

– Η μόδα συγχωνεύει συχνά την εμφάνιση με την εσωτερική ταυτότητα που αναπτύσσει ο έφηβος, και τον κάνει να αισθάνεται πιο βέβαιος για τις απόψεις του. Αποτελεί το προνομιακό μέσο επικοινωνίας του με τους άλλους.

– Εξυπηρετεί το “εμείς”, γιατί με το ντύσιμο ο έφηβος δηλώνει έμμεσα σε ποια ομάδα θέλει να ανήκει. Παράλληλα, αισθάνεται ότι ανήκει όντως στη νέα γενιά και δεν είναι “στάσιμος” και ξεπερασμένος.

– Όταν το “μοδάτο” είναι ανθυγιεινό ή οδυνηρό, ασκεί τη γοητεία του απαγορευμένου και κάνει τον έφηβο να νιώθει πιο δυνατός.

πηγή: <https://www.forwoman.gr/index.php/paidi/efiveia/12289-ti-symvolizei-o-tropos-pou-dynetai-o-efivos-mas>

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Μία από τις πιο συνηθισμένες αφορμές για διαφωνίες και αντιπαραθέσεις με τους γονείς σου είναι οι επιλογές σου που αφορούν την ενδυμασία και γενικότερα την εξωτερική σου εμφάνιση. Υπόθεσε ότι σε μια ανάλογη σκηνή αποφασίζεις να υπερασπιστείς αυτές τις επιλογές με την κατάλληλη επιχειρηματολογία. Να αξιοποιήσεις στοιχεία από τα κείμενα αναφοράς και το υποστηρικτικό υλικό.

(250 λέξεις)